

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.).

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XIX.

V Celovcu, 7. junija 1900.

Štev. 23.

Rana na národnem telesu.

(Nekaj za národno gospodarstvo. *)

V. Pouka je treba!

Kdor redno prebira po časnikih dnevne novice, bo pripoznal, da se redko najdejo številke, kjer bi se ne poročalo o kaki nesreči, ki se je zgodila vsled žganja-alkohola. „Mir“ je zadnjič v eni številki poročal kar o treh takih slučajih. Morda se nudi pozneje še posebej priložnost opisati, kako sodeluje ravno alkohol pri raznih nesrečah, ki morejo zadeti človeka. Za sedaj le to: Kdo more premeriti nesrečo, katera zadene družino, če se prigradi, da se kdo izmed svojih vpijani, obleži na poti in n. pr. zmrzne, ali zabrede in se pobije, ali če si celo v krivi obupnosti, ker je s žganjem spravil vse skoz grlo, vzame življenje, kar se ne zgodi ravno prereditko. Kdo zamore prešteti solze zapuščene žene, ubogih sirot otrok, ki so na tak način zgubili svojega očeta! Madež nesrečnega očeta preide na nje. Trdim, da sploh nima nikdo zmožnosti, opisati zlo in hudo, katero donáša sebi in svojim človek, o kateremu se reče: on ali ona je pijanec, pijanka. Nekaj strašnega zares mora biti alkohol, ki „v žival človeka spreobrača“ in pozročuje toliko solz, žalosti, nesreče in bede. In kako tudi ne? Saj alkohol je strup.

Naravni strah pretrese vsakega človeka, če mu govoriš o strupu; vsak, ki hoče si ohraniti zdravje in življenje, bo z grozo odklonil jed, v kateri bi moglo biti kaj strupenega. Država sama skrbi za svoje podložne s tem, da preiskuje razna jedila, ki bi bila zdravju škodljiva. Sploh je prodaja strupa strogo omejena in le po zdravnikovi priporočbi je posamezniku mogoče priti do njega, ravno zaradi njegove nevarnosti za življenje. Le ena vrsta strupa je pristopna vsakemu, dà, naravnost ponuja se ljudem in se toči v milijonih in milijonih litrov ter tako zastrupeje po malem tisočero ljudi. In ta strup je alkohol v pijačah, posebno v žganju. Kako malo se ljudje bojijo tega strupa! Dà, celo hrepenijo po njem in se čutijo uboge in nesrečne, če nimajo sredstev si ga kupiti. Marsikateri vidi na sebi ali na drugih strašne nasledke, telesne in dušne, tega strupa, ali kakor se zvečer muhe vedno in vedno zaletavajo v luč,

*) Glej „Mir“-a številke 1., 2., 8., 12. in 16. t. l.

dokler ne najdejo v njej svojega konca, tako dela tudi večina ljudi, ki so se seznanili z alkoholom. Strup se jim je prikupil, srkajo in srkajo ga, dokler ne pride strašna bolezen ali bleđa smrt. Koliko ljudi leži že strohnjenih na pokopališčih, ki bi lahko še dolgo delali sebi in drugim v blagor, a zastupili so se in rano so morali končati! Strašna resnica je v prislovcu: „Pijanec se spreobrne, kadar se v jamo zvrne!“

Da pa je ravno odvrnitev od tega strupa tako težavna, to ima svoj vzrok v tem, ker prevzame celinega človeka, kakor bomo pozneje dokazali pri njegovem vplivu na človeško telo. Da je alkohol ali „geist“, posebno v žganju, kjer se nahaja pogostoma v družbi še drugih jako nevarnih strupov (patoke), res strup, o tem, mislim, ne dvomi noben pijanec, še manj kak drugi trezno misleč človek, če je le količkaj videl ali skusil njegove posledice. „Strup“, pravi nek učenjak, „imenujemo to, kar že v mali množini škoduje človeškemu truplu“. Nekateri strupi umorijo v trenutku, ker vnejo želodec, n. p. arzenik, strihinin, raztopljeno živo srebro; drugi vplivajo pred vsem na živce, možgane in počutke; n. pr. opijum, volčja jagoda, svinjska dušica, človeka omamijo da začne besneti, ali da se ga loti krč in ga zadene kap. Med te zadnje strupe spada tudi žganje.

Strupov prve vrste se vsak človek silno boji, ker umorijo hipoma. Za vir vse sreče pa smatra veliko ljudi, ako imajo dosti strupa, ki se jim nudi v opijumu in žganju. In vendar žganje, alkohol ni manj nevaren od strihinina! V malih množinah povzročuje sicer gibčnost, veselost, ker razdraži živce; v večji meri zavže pa omami človeka, mu povzročuje krče in besnost (kolikokrat se zgodi, da pijanec začne samega sebe razmesarjati; jaz sam sem videl nek tak prizor v svoji mladosti, in globoko se mi je vtisnil v pomini!). Še v večji množini so pa umori po kapu. Večkrat poročajo časniki, da so kje za stavo pili, kdo več spiže žganja, ali da se je ga kdo iz jeze nalil, kolikor ga je le po grlu šlo. In kaj se je pri takih slučajih pogostoma dogodilo? Zgrudil se je dotični na tla in življenja nit je bila pretrgana; umrl je hipoma, ker je zavžil strup v žganju, zadela ga je kap. Kdor vsak dan tudi le v malih množinah pije žganje, sicer ne čuti teh strašnih nasledkov, ali prej ali slej bo občutil njega škodljivost in že to, da morajo taki, ki so se navadili na žganje, vedno in vedno imeti

žganja, ker drugače ne morejo delati, je prvi pojav ali prvo znamenje zastrupljenja vsled alkohola. Sploh pa vsaka pijanost ni kaj drugega nego zastrupljenje; zdrava narava se vzdigne zoper strup, ki jo razburja.

Poročali smo že, da je v žganju povprek le polovica alkohola ali „geista“, drugo je voda; ta vzame tudi strupu nekoliko ostrosti. Ali čisti alkohol je izmed najhujših strupov. Zajček, kateremu so dali le nekoliko čistega alkohola, se je stresel in crknil; pol žlice zadostuje, da umori otroka. Nek oče-pijanec je dal svojemu še ne triletnemu otroku glaž z žganjem — ne čisti alkohol! otrok pije v svoji nevednosti in v treh dneh je pokrivala črna zemlja mlado, umorjeno življenje! Daj psu žganja in videl boš, da se bo od same groze začel tresti in bo letel, kamor ga bodo le noge nesle. Tudi rastline tega strupa ne morejo prenesti. Kdor bi hotel svojim rožam z njim prilivati, bi to kmalu zvedel.

Da je alkohol res strašen strup, ki pomori vsako življenje, kaže nam sledeči poskus: Vzemi kapljo vode in poglej jo s povekšalnim glažem. Vse živo je v njej; več sto malih živalic giblje se veselo in se raduje svojega življenja. Poglej pa potem kapljo žganja in našel boš, da tam ni življenja, vse je mrtvo. In zdaj zmešaj obe kaplji. Kakšen prizor! Male živalice, ravno še tako gibčne in vesele, se začnajo vznemirjati, plaho plavajo sem ter tja, začne jih viti, kratek boj in po njih je, življenje je končalo, zopet je zavladala smrt!

Živali, rastline ne morejo prenesti tega strupa, le pametni človek je tako nespameten, da ga kupuje za težko prislužene krajcarje v svojo lastno neizmerno škodo!

»Brezumni živali se človek bliža,
Človeštvu vesoljnemu je v nečast;
Dà, pod žival celo se poniža,
On, ki ga premaga nesrečna strast!« T.

Dopisi.

Iz Št. Jakoba v Rožu. (Slovenščina pri naših uradih.) Kakor je znano že po celem svetu, je Št. Jakob v Rožu národna občina in národna, slovenska fara. Da župan slovenske občine večinoma uraduje nemški, kaj to šteje; da celo naša národna, slovenska posojilnica, kakor je po-

PODLISTEK.

Proglašenje dveh novih svetnikov.

Iz Rima, dné 25. maja.

Redka in pomenljiva slavnost se je vršila včeraj v cerkvi sv. Petra ob navzočnosti ogromnega števila ljudstva od vseh strani sveta. Sv. Oče so namreč proglasili dva nova svetnika: sv. Janeza Krstnika de la Salle, ustanovnika redú šolskih bratov, in sveto Rito da Cascia. Napovedanih je bilo samo francoskih romarjev nad 20.000. Govorilo se je, da je bilo vkup 80.000 ljudi v cerkvi, kar je verjetno.

Stali smo že ob 7. uri zjutraj na trgu sv. Petra. Vlada je nastavila grozno veliko vojakov, ki so ljudem branili vstop. Težko je bilo priti v cerkev. Jaz sem čakal do 3/4 8. ure in nisem mogel priti do vhoda. Naenkrat dobim od nekega gospoda poseben listek za vstop. Zdaj sem jo pa mahal v vatikan in iz vatikana v preddvorano pred cerkvijo sv. Petra. Stal sem na vzvišenem mestu in sem videl ves slavnosten sprevod, ki se je pomikal iz vatikana v cerkev. Sprevod je trajal od 3/4 8. do 1/2 10. ure. Najprej so prišli razni redovi, zavodi, kapitli itd., h koncu pa škofi z mitrami na glavi. Našel sem jih 202. Za njimi je prišlo 30 kardinalov in ob koncu so prinesli sv. Očeta visoko na prestolu. Papež so bili v beli obleki z rudečo haljo ter imeli so zlato mitro (škofovsko kapo) na glavi. Obdajala jih je njihova straža v krasni opravi. Bili so izredno veselega lica. Blago-

slavljali so in maháje z rokami prijazno pozdravljali svoje verne sinove. To jim res dobro dé, ko pridejo v cerkev sv. Petra med svoje sinove. Ko so se sv. Oče prikazali, bilo je vse tiho. Bilo je namreč prepovedano vse vpitje in glasno pozdravljanje, kakor je drugokrat navadno. A ljudje so potegnili rute iz žepov in jih vihrali sv. Očetu v pozdrav. Sv. Oče so izrecno hoteli, naj se ne vpije in ljudstvo je bilo pokorno, dokler sv. Oče niso vstopili v cerkev. Komaj pa so jih Francozi zazrli, so začeli vpiti: „Živel papež Leon XIII.!“ Pa tudi Francoze so umirili, tako da je bil sprevod bolj miren. Sv. Očeta so nesli po sredi cerkve počasi proti velikemu altarju.

Oglejmo si med tem cerkev, ki je bila na ta dan prekrasno opravljena. Cerkev je bila vsa povita v rudeče preproge. Na tisoče sveč je gorelo po njej, v ozadju pa so napravili še posebno razsvetljava z električno lučjo. Ob straneh so visele velikanske slike sv. la Salle in sv. Rite s prispodobami iz njihovega življenja. V ozadju velikega altarja je velika slika sv. Duha. Ravnokar so došli sv. Oče pred altar. Tam molijo najprej nekoliko na tihem, potem oblečejo pontifikalna oblačila. Pevci so peli: „Pridi sv. Duh!“ in litanije vseh svetnikov. Nato so sv. Oče, obdani od škofov in kardinalov, peli iz neke knjige, ki jim jo je držal kardinal Macchi. Pevci so zopet peli: „Pridi stvarnik sv. Duh!“ in nato je bral nek monsignor prošnjo, naj se proglasita omenjena dva v svetnika. Sv. Oče so prošnji vstregli. Sedeč na svojem prestolu, mitro na glavi in kot v verskih stvareh nezmotljivi poglavar vesoljne sv. cerkve, so proglasili nova dva svetnika ter ukazali, naj se vpišeta v

zapisnik svetnikov. God sv. la Salle naj se obhaja dné 14. maja, sv. Rite pa dné 22. maja. Nato se je pela molitev k svetnikoma in sikstinska kapela je zapela „Te Deum laudamus“. Potem so sv. Oče stopili s prestola in šli, seveda vsi skrčeni, proti altarju. Starost jih je seveda vpognila, a bilo je res ljubeznivo videti, kako so stopali po stopnicah k altarju in tam dali vsej množici sv. blagoslov. Nato so stopili od altarja in spreveli so jih v stransko sobano, da so se malo okrepli.

Ko se povrnejo, pričel je najstarejši kardinal Oreglia, ki je še od Pija IX. bil kardinalom prišet, zahvalno sv. mašo. On je jako podoben sv. Očetu in bo imel tudi že nad 80 let. Med mašo je pela sikstinska kapela. Med darovanjem začulo se je kakor angeljsko petje iz kupole. Gori je bilo nad 250 dečkov. Peli so res krasno. Med tem petjem podarila sta dva kavalirja (častnika) sv. Očetu darove dveh novih svetnikov. Na srebrnem krožniku so bili kruhi, potem dva precej velika srebrna sodčka s finim vinom in dve srebrni kletki s pticami; v eni so bili beli golobi, v drugi pa majhne ptice-pevke. Ena teh je prav krepko žvrgolela. Sv. Oče so se nasmehnil ob lepih darovih. Pred sv. obhajilom prinesel je kardinal Ledochovski „pax“ sv. Očetu. Ob koncu ni dal mašujoči kardinal sv. blagoslova, ampak sv. Oče so zopet stopili k altarju in so blagoslovili množice. Med povzdigovanjem smo začuli srebrne trombe izpod kupole.

Po sv. maši so se povrnilo sv. Oče skoz stransko kapelo v vatikan. Prihodnjo nedeljo bo pri sv. Petru zopet velika slavnost. Razglasili bodo 77 blažencev. Sv. Oče bodo prišli še le popoldne v cerkev molit. — Vsa slavnost bila je končana okoli

ročal dné 17. maja „Mir“, občuje tudi večinoma le nemški, kaj to dè: Št. Jakob je le slovensk, kaj ne? In če ima naša pošta od nekdanje samo nemšk poštne pečat, da nabija poštne izjave samo le v nemškem jeziku, da je tukaj dostikrat težje dobiti slovenske tiskovine kakor v nemškem Beljaku, in da so Št. Jakobske oglednice kinčane z napisom: „Gruß aus St. Jakob im Rosenthale“, vse to je malenkost; Št. Jakob je in ostane slovensk! Oj ti ubogi slovenski Št. Jakob! Veš, če bode v nebesa tudi tako lahko priti zastoj, kakor ti zastoj nosiš ime slovenski Št. Jakob, potem bo dobro! — Ali bi ne bilo mogoče se poboljšati? Ko je enkrat naš župan — veste, mož je drugače dobra duša; slovensko piše veliko bolje kot nemško, in tudi srce je kajpak narodno skoz in skoz; samo — korajže mu manjka! — tedaj, ko je naš župan enkrat podregal na pošti, da bi se pač spodobilo, ko bi pošta v slovenskem Št. Jakobu imela tudi slovensko-nemški pečat, veste, kakšen odgovor je dobil? „Naj župan sam prej začne slovensko uradovati, potem naj na pošti zahteva dvojezični pečat.“ To vam je mož kihnil, — mi pa smo prav iz srca voščili: Bog pomagaj — da bi namreč to zdravilo izdalo! — Sedaj pa druga „prisa“. Na zadnji „Mirov“ sršen glede nemškega uradovanja je nekdo rekel: „Naj pa tudi župnik uradujejo slovensko; zakaj pa oni pišejo vse samo le nemško!“ Bravo! To pa to! Sedaj ga imamo! V slovenskem Št. Jakobu nemška pošta, nemška občina in — **nemško župnišče!** Mihel nemški, kaj si želiš še več? Bog ti požegnaj tvoj slovenski Št. Jakob! — Bodejo-li tudi župnik tako kihali, kakor je kihal župan? Bog pomagaj tudi njim!! H koncu pa imenitno uganjko: Kateri se bode v Št. Jakobu prvi poboljšal: ali župnik, ali župan, ali pošta? Kdor ugane, dobi prvi nemški hleb sira iz novoustanovljene Št. Jakobske mlekarne v Rožu. Prehitro pa ne sme uganiti, ker je sir še moker, takega pa mlekarne ne sme oddajati, ker — — — ker — — — ga še nima! —z—

Iz Št. Jakoba v Rožu. (Iz našega „Národnega doma“. — Shoda.) V hiši, ki jo je lani kupila naša posojilnica, se sedaj pridno zida, ker je treba velikih poprav. Prostori so za naše namene zelo primerni. V pritličju je gostilna in klet za mlekarno, v prvem nadstropju pa lepa soba za posojilnico, dvorana za shode in prostor za mlekarno, ki bo prav dobro urejena. Stroji so večinoma že došli. — V nedeljo dné 27. maja smo imeli posvetovanje o delovanju mlekarne, ki se v kratkem prične. G. domači župnik nam je razložil v daljšem govoru vse potrebno. — Potem je sledil občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Rožek in okolico. Udeležba je bila precejšnja, a za Št. Jakob vsekako premajhna! Treba je več zanimanja in navdušenja!! Vodil je zborovanje g. Jož. Pavel, p. d. Rutar, o delovanju podružnice je poročal g. župnik Hüttner, o šolstvu sta govorila gg. Ražun in Rozman. Volil se je vnovič dosedanjí odbor, kot zastopnika h glavni skupščini sta se izvolila gg. Rozman in Pečnik p. d. Trap. Za prijetno zabavo so poskrbeli vrli domači pevci pod vodstvom g. Bernot-a. Shod se je obnesel na splošno zadovoljstvo vseh navzočih, katerim ostane v prijetnem spominu. —z—

Iz Sel nad Borovljami. (Odgovor.) „Pu-

stite Slovincem dve reči, ki sta jim ljube kot svitile oči: »Sveto vero in besedo materno!« rekli so rajni škof Slomšek, prepričani, da je za obstanek in omiko slovenskega národa brezpogojno potrebna sv. vera in, kakor že zdrava pamet uči, slovenska šola, to je šola, v kateri se vrši pouk otroka na podlagi njegovega maternega jezika. To je Nemcem kot nasprotnikom našega národa in jezika dobro znano, in zato napenjajo vse svoje moči, da bi število utrakvističnih, ali bolje rečeno nemških šol v slovenskih krajih na Koroškem pomnožili. Iz bojnega načrta naših nasprotnikov je jasno, kako se trudijo na vso moč, da bi na ta način uničili slovenski jezik in národnost, posebno ob kranjski meji. Zatorej so si postavili dve trdnjavi v teh slovenskih krajih, namreč: „Südmárko“ v Železni Kapli in „Südmárko“ v Borovljah. Vojakov, kateri na vso moč iz teh trdnjav streljajo, vam ne bom za danes natančneje opisoval — saj so povsod taisti. Da so pa tudi gospodje učitelji na slovenskem Koroškem „Südmárki“ zvesto udani, in da radi ustrezajo svojim nemškim poveljnikom — kdo bi se temu čudil, — saj „Südmárka“ vsaki trud obilno poplača! Orožje pa, s katerim ti korajžni junaki Slovence napadajo, so naši veri in národnosti nasprotni časniki, v katerih udrihajo po vsakem, kateri jim količkaj nasprotuje. Saj ni čuda; tudi maček se zadere, kadar mu stopiš na rep! Tako ima tudi „Bauernzeitung“ od dné 17. maja dopis, iz katerega se vidi, kako se nasprotniki jezijo, ko vidijo, da se Slovinci za svoje slovenske šole potegujejo. Seveda vse so krivi „die schwarzen Slovenen“, — die schwarzen Hetzer, — die slovenischen Clericalen“, kakor nas imenuje neznan dopisnik „Bauernzeitunge“. Kot primero za te trditve navaja dopisnik občino Sele in posebno podpisane. Res je, po dolgem trkanju se nam je odprlo, ali ne povsem, kakor smo prosili. Dobili smo namreč lansko jesen na naši dvorazredni šoli en popolnoma slovenski razred. — Dopisnik pravi, da sem le jaz kriv, da je do tega prišlo, ne vé pa, da je selanska občina že 1896. l., ko je še gosp. Janez Kelih županoval, odposlala prošnjo na visoko ministerstvo za popolnoma slovensko šolo. Ker pa ta prošnja ni bila uslišana, je le naravno, da smo še drugič in potem še tretjič za slovensko šolo prosili, in slednjič je prišla v občino še komisija z orožniki (!), katera je na treh različnih krajih naše občine posamezne kmete še posebej izpraševala, kakošno šolo želijo. Po tem še le je prišel odlok, da smo dobili en slovenski razred. Kdo se bo po tem takim čudil, ako sem jaz kot župnik občanom razložil, s katerimi pogoji smo slovenski razred dobili. Tudi mi je kot župniku dobro znan način, na kateri (seveda postavno!) gg. učitelji pri nas popisujejo šolarje, ko grejo od hiše do hiše, seveda ne „wie Zigeuner“, kakor to meni očita dopisnik „Bauernzeitunge“. Zato sem kot župnik obiskal svoje farane, ter jim razložil, za kaj da se gre. Saj kot župnik menda vendar imam pravico, obiskovati svoje farane. Jeli to kaj hudega, g. dopisnik? Zavolj enega samega slovenskega razreda v Selah, pa tak hrup v „Bauernzeitung“, kakor bi nemškutarje kar žive drli! Saj sam dopisnik v začetku svojega dopisa pravi: „Das Gebirgsdörfchen Zell-Pfarre bei Ferlach ist durchwegs mit Slovenen bewohnt.“ Če

so pa v Selah Slovinci, kaj je po tem bolj naravno, kakor da Slovinci želijo in prosijo za slovensko šolo? Kaj bi rekli, postavim, ako bi katera občina na Nemškem prosila za kineško šolo, — ali se ne bi po vsej pravici temu smejali? Pa ravno taka neumnost je za Slovence, ako prosijo ali so pa zadovoljni s šolo, v kateri učenec svojega učitelja ne zastopi! Dopisniku „Bauernzeitunge“ naj bo pa tudi znano, da je tudi naša želja, da se otroci, kolikor potrebujejo v življenju, tudi nemško naučijo. In skušnja nas uči, da otroci, kateri obiskujejo slovensko šolo, ko šolo zapustijo, bolj nemško zastopijo in znajo, kakor otroci iz utrakvistične šole. Zakaj? Zato, ker ni dovolj, da učenec zna brati, temveč mora to, kar bere, tudi razumeti. Potemtakem je le moja dolžnost, da se kot župnik potegujem za slovensko šolo. Zato trdim, da ime „Rückschrittsmänner“, na katero nas Slovence krščuje „Bauernzeitung“, najprej pristaja tistim, kateri z usiljevanjem tujega jezika v naših šolah le pouk zavirajo. Toliko za sedaj! Neznaneu dopisniku „Bauernzeitunge“ pa še svetujem, naj svoj dragoceni „zaklad“, katerega nosi pod klobukom, zavaruje proti požaru, — ker slama rada gori. *Ivan Nagel*, župnik.

Iz Spodnjega Roža. (Nova vera.) Ali verjamete, ali ne, g. urednik, v Spodnjem Rožu smo jo srečno prijadrali do nove vere, ali kaj pravim, do nove, — povrnili smo se k stari poganski, ali po našem: ajdovski veri!! Ne rečem, da smo tako daleč že vsi, kar nas lazi po lepem Spodnjem Rožu, a prišli so do tega naši ljubi nemškutarji, združeni v boroveljski podružnici „Südmárke“. Dné 23. junija zvečer bodo namreč, in tako stoji črno na belem v „Bauernzeitung“-i, za staro kletjo v Podgori „zažgali plamen solnčnemu bogu“. Torej prav po pogansko se hočejo veseliti, ne kakor navadno kresovati, marveč zažigati plamen — solnčnemu bogu in sicer po noči, ko se solnce skrije! Ali to ni narobe svet? Poznavjali bodo seveda z glaži, „pridigal“ bo že kak nemškutar iz Borovelj ali Celovca, namesto molitve se bo pokrokalo, in drugi dan — nedelja — bodo namesto službe božje zdravili svoje — „mačke“. Taki so ti „dobri kristijani“, kakor se nam ponujajo zlasti ob času volitev!

Iz Rude. (Prememba posestev. — Letina.) Klepernikova gostilna in posestvo pod Gručo je bilo dné 18. maja po dražbi prodano. Posestvo je bilo cenjeno brez inventarja na 8200 gld. Meri 58 oralov, ima čez 100 birnov posestve, dosti travnikov in tudi nekaj lesa, ali les je ves posekan. Gostilna ne nese veliko, ker čez Gručo ne hodi veliko ljudij. Dosedanjí posestnik je bil že tretji, ki se je zdelal na tem posestvu. Kdor mora zraven velikih davkov še obresti plačevati, ne more obstati, še to zgubi, kar je prej imel. Pri dražbi je posestvo licitiral g. dr. Kulterer za koroško hranilnico v Celovcu za 5479 gld. 54 $\frac{1}{2}$ kr. Na prvem mestu je bila vknjižena velikovška hranilnica z 2000 gld., na drugem mestu pa koroška za blizu 6000 gld., tako da jej tedaj celo posestvo pride na 8000 gld. Razun dr. Kultererja ni bilo nobene licitanta, zato je on bil primoran licitirati. Če pojde tako naprej, bodo pomalem vsa kmečka posestva prišle v roke gospóde in pa hranilnic. Poštar Šturm v Trušnjah zgubi na posestvu

1. ure popoldne. Bilo je res lepo. Slišal sem, da je bil prisoten pri slavnosti tudi grof la Salle, potomec svetnikov. Sv. Oče so ga pri tej slavnosti povzdignili v „rimskega vojvodo“. Dan je bil lep, seveda prevroč, ko se zbere tolika množica v jedni cerkvi.

Bil sem že pred tremi leti navzoč pri enakej slovesnosti. Takrat bilo je vse še bolj okinčano kot včeraj, ali letos mi je bilo bolj všeč, ker cerkev ni bila preveč obložena s krasotami. — Ko so sv. Oče odhajali, so jih ljudje zopet živabno pozdravljali. Lepa slavnost pa ostane gotovo v trajnem spominu vsem, ki so se je udeležili! *Janko Arnejc.*

Naše romanje v Rim.

(Piše Fr. Ks. Meško.) — [Dalje.]

St. Maria Maggiore — Sv. Marija Večja ali Snežnica.

Četrta cerkev, predpisana za obiskovanje v svrhu odpustkov, je cerkev Device Marije na eskvilinskem griču. O nje začetku pripoveduje legenda: Za časa papeža Liberija (352—366) je živel v Rimu bogat mož po imenu Janez. Ker ni imel otrok, se je namenil, svoje premoženje porabiti v čast božjo. V noči od 4. do 5. avgusta l. 352. je imel v sanjah prikazen. Prikazala se mu je namreč preblašena Devica, ter mu je naročila, naj ji na onem kraju, kjer bode drugo jutro ležal sneg, sezida svetišče. Isto prikazen je imel tudi papež. Drugo jutro so hiteli Rimljani začudeni na hrib eskvilinski, ker tam je bilo dokaj prostora pokritega s snegom. V tem sta papež in Janez spoznala očí-

vidno voljo božjo. Sezidala sta torej veliko in krasno cerkev na čast Devici Mariji.

Cerkev je veličastna, dasi ni zidana v enotnem slogu, kar opažamo v občé pri večini rimskih cerkvá. Dragocen je strop. Prevléčen je s prvim zlatom, ki so ga pripeljali iz Amerike v Evropo. Prvo zlato so torej darovali Mariji — in sicer je bil to dar španske kraljeve dvojice Ferdinanda in Izabele . . . Nad konfesijo je Pij IX. dal napraviti krasen baldahin. V konfesiji je del jaslic, v katerih je ležalo dete božje.

V kapelici „Sikstina“ počiva truplo papeža Pija V., ki je dosedaj zadnji izmed papežev prištet svetnikom. Katoliško cerkev je vladal od l. 1566. do 1572. Njegovo truplo se lepo vidi. Obraz je očrnel, a cel. Brada je bela kakor sneg.

V drugi kapelici, takozvani „Pavlini“, katere altar je sestavljen iz dragocenega jutrovskega lazurja, sicilijanskega jaspisa in rdečega jaspisa ter jaspisa iz jutrovih dežel, se nahaja slika Marijina z božjim detetom, o kateri pripoveduje legenda, da jo je slikal sv. Lukež. To je menda najdragocenejša kapelica v Rimu.

Druge cerkve.

Med drugim smo bili tudi v cerkvi sv. papeža **Klementa**, katerega ostanke sta prinesla sv. brata Ciril in Metod v Rim. Tukaj počiva tudi truplo sv. Cirila. Knez in škof ljubljanski je imel na grobu sv. Cirila govor. Goreč ljubezni do vseh Slovanov nam je priporočal, naj noben dan ne zabimo moliti za združenje vseh Slovanov v okrilju sv. cerkve. — Tudi tam smo molili v ta namen — in tudi za brate v naši domovini, ki niso

več pravi sinovi sv. cerkve, ki se bojujejo proti nji, ki jo sovražijo, preganjajo! . . . — Naj bi se dvigala naša molitev kakor prijetno kadilo pred prestol Večnega, naj bi jo Vsemogočni uslišal, naj bi storil, da bi bili vsi — eno!

Obiskali smo dalje naslovno cerkev goriškega nadškofa in kardinala eminence Missija, cerkev **sv. Stefana**. Ta je popolnoma okrogla z mnogimi slikami, ki kažejo dogodke iz mučeniške dóbe krščanstva. —

Kakor se hranijo in časté v Rimu verige sv. Pavla, tako i sv. Petra. Shranjujejo jih v cerkvi „San Pietro in Vinkoli“ — **Sv. Peter v verigah**. Ko je angel Gospodov rešil Petra iz ječe, so verige ostale tamkaj. Prvim kristjanom se je posrečilo, da so jih dobili v svojo last. Leta 436. je je prenesla cesarica Atenais Evdoksija v Carigrad. Eno je hranila tam, drugo je poslala v Rim. Ko je papež Leo I. Veliki v navzočnosti velike množice ljudstva primerjal te verige z onimi, ki je bil v nje vklepen apostol v mamertinski ječi v Rimu, sta se obe verigi na čudovit način sklopili. V spomin na ta dogodek in da bi imele te svetinje primeren prostor, je Evdoksija sezidala sedanjo baziliko.

Razun verig v ti cerkvi tujce še posebej zanima Mojzes Mihelangelov, eno največjih del tega veleuma. Prvotno je hotel Mihelangelo narediti nagrobni spomenik papežu Juliju II. Osem mesecev se je mudil v kamnolomih kararskih ter je iskal primerne pečine. Tega spomenika Mihelangelo ni dovršil, pač pa sedanjega Mojzesa. Ta sedi in je visok nad tri metre. Vodja Izraelcev je tukaj upodobljen, kako govori ljudstvu ter mu očita njegovo nestanovitnost in nehvaležnost do Gospoda.

640 gld., in se ni upal licitirati. Dosedanji posestnik Janez Hoferer vzame hišo in nekaj njiv in travnikov v najem, drugo se bo pa za letos zlicitiral. Gostilna je v miru zaspala. Kdor gre čez Gručo ter je lačen in žejen, naj se torej pri Pučju v Lipi oglasi, kjer se mu bo za zmerno plačilo prav dobro postreglo. — Pred kratkem je Miha Kleinbichler, štacunar p. d. Stopar na Rudi, prodal svojo posestvo g. Jurju Mavlerju v Grebinju za 1600 gld. Ta hiša je v 10 letih že 5-krat menjala svojega posestnika. — Ozimna žita so bolj redka, letošnja setev pa prav lepo kaže, posebno je današnji dež poljem in travnikom prav dobro storil. Hruške so prav lepo cvetele in nekaj tudi jabelka; če nas Bog nesreč obvaruje, bo dosti mošta in sadja. Križni pondeljek je bila tu slana, pa ni veliko kaj škodovala.

Iz Podkloštra. (Mlekarna.) Tudi pri nas snujemo mlekarno. Dne 13. maja smo imeli shod, na katerem smo se pogovarjali o ustanovitvi zadruge. G. potovalni učitelj g. V. Šumi, naš ožji rojak, je imel zelo poučljivo predavanje o mlekarku in namenu mlekarskih zadrug. Pristopilo je takoj 39 udov s 102 deleži. Stala bo uravnava mlekarne okrog 2200 K. Delovati prične že koncem junija. V odbor so izvoljeni: Načelnik g. P. Bramberger; tajnik g. župnik Gr. Einspieler; blagajnik g. T. Lipold; odborniki gg. J. Wirt, J. Pipenbach, R. Glančnik, Fr. Čikof, J. Fertala in Fr. Pečar. Novemu podjetju želimo kar največ uspeha! —z—

Novičar.

Na Koroškem.

(Liberalne poslance) našega deželnega zbora peče vest, da so odklonili podporo za skladišče v Šinčivasi. Pri „bauertagu“ v Kotu je dne 27. maja posl. Kotz opravičeval to odklonitev s čenčami, katere je v deželnem zboru pobral za poslancem Plavecem. Po Kotzevih besedah je glavni greh našega skladišča ta, da kupuje žito od — čujte! — slovenskih kmetov!! Ta greh je seveda neodpustljiv v očeh liberalne gospode! Rekel je dalje, da bo dovolil deželni zbor tudi sinškemu skladišču podporo, če bo tam „ein richtiges Gebaren“. Kaj zdaj „ni prav“, je gospod pozabil povedati! Ali morda to ni prav, da ne sestavljamo računov tako, kakor velikovška gospoda pri svojem „Lagerhausu“? V ostalem nas pa veseli, da se je gospodom že vzbudila kosmata vest in da so se začeli vsaj že — opravičevati!

(Češka kočja na Grintovcu) je dodelana in bo od 15. junija t. l. naprej oskrbovana in pristopna hribolazcem. Slavnostna otvoritev bo v drugi polovici meseca julija. Do konca aprila se je nabralo za to kočjo 5039 kron 34 vinarjev. Za notranjo opravilo so nabrale češke gospe 543 kron. Ob svojem času prinesemo natančen opis kočje.

(Kmetijske stvari.) Državne premije za konjerejo se bodo delile: v Velikovcu dne 10. septembra ob 10. uri; v Celovcu dne 11. sept. ob 9. uri; v Blatogradu dne 12. sept. ob 9. uri; v Beljaku dne 17. sept. ob 8. uri; v Šmohoru dne 19. sept. ob 10. uri. — Po zadnjem uradnem izkazu imajo garje pri ovcah v dveh hlevih občine

Goreč srd in kipeča jeza govori iz vsake poteze obraza. Ako stopiš na pravo mesto in mu pogledaš o oči, se dozdeva, kakor bi sekar bliskale! Vse žilice, vse mišice so napete, kakor bi hotele počiti! Tabli s postavo drži pod levo pazduho; roki mu krčevito grabita po bradi, ki se valovito vije dol do pasu.

Gotovo, tak je moral biti ta mož v onem trenutku, ko je zdrobil tabli postave, ko je v sveti jezi semel v prah zlato tele! Tak je moral biti on, ki je 40 let vladal in vodil trdovratno ljudstvo izraelsko! — A o Mojzesu, ki je daroval samega sebe za svoj narod, ki je vedno in vedno spet prosil Gospoda milosti za omahljivo ljudstvo, — o tem Mojzesu tukaj ni kaj videti. Podoba naredi velikansk vtisek!

V bližini te cerkve je mamertinska ječa, kjer sta bila vjeta za Nerona sv. apostola Peter in Pavel. Ječa je kakih 5 metrov visoka, približno 5½ metra široka. Odrta je bila poprej ječa le zgoraj — tam je imela okroglo luknjo. Skozi to so na vrhč spuščali jetnike, potem pa so jih zadrževali, ali pa so jih pustili brez jedi, da so umrli gladu. Tukaj je umrlo mnogo premaganih kraljev. Afrikanec Jugurta se je v ti ječi boril 6 dni s smrtjo. Nazadnje pa je vendar gladu poginil. Simon, vodja Judov ob času razdejanja mesta jeruzalemskega, je tudi tukaj izdihnil svojo dušo. In tako še mnogo drugih...

Ustno sporočilo pravi, da sta sveta apostola spreobrnila ječarja Procesca in Marcijana in 40 sojetnikov, ki so pozneje vsi s svojo krvjo zapečatili svojo vero v Nazarejca. Ker v ječi ni bilo vode za sv. krst, je hipoma priteknel studenec izmed ka-

Dobrlavas in v štirih hlevih občine Rikarjavas. — Skušnja za kovače bo v Celovcu dne 30. junija. Kovaška šola v Celovcu otvori prihodnji tečaj dne 1. julija. Učni tečaj za sadjerejce priredi kmetijska družba meseca septembra. Splošna dirka za kmetovalce bode letos dne 14. septembra na vresu pri Celovcu.

(Duhovske zadeve.) Farni izpit so delali v Celovcu od 29. do 31. maja č. g. g.: Drag. Hraba, provizor v Št. Lipšu; Jan. Brabenec, provizor v Št. Tomažu; Cv. Kramar, provizor v Ornečah; Fr. Tutel, provizor v Kameringu; Jož. Messner, provizor v Škofičah v labudski dolini. — V stalni pokoj je stopil č. g. J. Štiberc, župnik v Zitarivasi. — Binkoštno nedeljo je bilo v Celovcu 542 birmancev (260 fantov in 282 deklet), binkoštni pondeljek 378 (191 fantov in 187 deklet), vkup 920 (451 fantov in 469 deklet). — Binkoštni pondeljek je sprejelo 12 bogoslovcev tonzuro in nižje redove, in sicer 1 iz III., 11 iz I. leta.

(Porotne obravnave) pri tukajšnjem c. kr. deželnem sodišču se vrše od 5. do 9. junija. Zagovarjati se morajo: Terezija Ložekar iz Preliblja pri Kotmarivasi radi detomora; U. Tratnik iz Jadove radi požiganja; A. Krapinger, natararica, radi tatvine; M. Stipih iz Pokerč radi umora; Fr. Čulik, bivši urednik „Käntner-Zeitung“-e, radi razžaljenja časti; V. Butej iz Metlovega radi nenravnosti; K. Köstinger in A. Ratenberger, kmečka sinova, radi uboja; J. Vule, dninar, radi nenravnosti; M. Cefarin usnjar v Beljaku, Fr. Simonič, črevljar v Maloščah in A. Picelj radi goljufije.

(Požari.) Dne 21. maja zvečer je začelo goreti v skednju Senčnikove kmetije na Vosnici nad Vetrinjem. Pogorel je skedenj in tudi hiša. Kmetija je lastnina kneza Liechtensteina. — Dne 24. maja je gorelo v gozdu kmeta Brusnika na Tolstem Vrhu. Ker je bil močen veter, je bila nevarnost za bližnje hiše zelo velika. Posrečilo se je ogenj še pravočasno udušiti. Zažgala je zlobna roka. — Dne 28. maja po noči je pogorel skedenj Brezove kmetije na Ojstrici. Škode je 2500 kron. Kmetija je lastnina tvrdke Hirschler.

(Drobiž.) V Št. Pavlu v labudski dolini se je dne 21. maja obesil urar K. Nošil — Poštarijem na deželi so se uravnale plače. Dobivali bodo od 1400 do 2400 kron. — V Št. Tomažu so zaprli šolo radi boleznij med otroci. — Od 28. m. m. do 1. t. m. je bil na celovški gimnaziji pismeni zrelostni izpit. Slovenska naloga se je glasila: „Pesnik France Prešern in njega pomen za slovensko slovstvo“.

Po drugih slovenskih deželah.

(Novo lekarno) je pred kratkim časom otvoril na Vrhniki poleg Ljubljane tudi pri nas na Koroškem izza svojega službovanja v Velikovcu dobro znani vrli narodnjak gosp. J. R. Hočev ar. Kot neupogljiv značaj in navdušen Slovenec moral je žalibog celo v svoji lastni domovini prestati obilo preziranja in krivic, predno se mu je posrečilo dobiti dovoljenje, da si sme osnovati svojo lastno lekarno. Pred leti je pač dobil tako dovoljenje za Ljubljano, a zli duhovi, odkriti in zakriti, so vedeli napeti vse strune v to, da se mu je naposled to dovoljenje zopet odreklo. Pozneje se je potezal za tako dovoljenje, ko so se imele osnovati nove

menja. Ta teče še danes. Ječa je danes prav za prav kapelica in nad njo se dviga cerkev „sv. Jožefa tesarja“ — „S. Giuseppe de Falegnani“.

* * *

V pondeljek dne 30. aprila popoldne smo obiskali cerkev sv. Neže in cerkev sv. Lavrencija zunaj mesta. Huda vročina je bila in zunaj ozidja grozen prah. Ljudje so hodili sicer nekoliko težko — vsi smo bili že precej utrujeni, — a zaostal ni nihče. K sv. Neži sem se peljal z ljubljanskim knezofom, in na vozu sem se lahko drugim smejal. A ker je presvetli videl, da ljudje težko hodijo, je izstopil iz voza ter je šel peš z njimi!

Cerkve **sv. Neže** je zelo stara. Sezidana je na katakombi iste svetnice. Znamenito na nji je posebno to, da leži dosti globlje kakor nomentanska cesta, ki vede mimo nje. Gre se v cerkev navzdol po 47 marmornatih stopnicah... Da je znotraj krasna, tega pri rimski cerkvi ni treba niti posebej omenjati... (Dalje sledi.)

Koroški romarji.

S Koroškega so se romanja udeležili gg. duhovniki: Anton Mikuluš, Št. Sakelšek, Iv. Ebner, Jak. Kindlman, Fr. Meško. Zasebniki: Peter Povoden, Meta Skuk, Julijana Majrič, Ter. Frisinger, Roza Wutte, Fr. Šuster, Jos. Gabernč, Iv. Ravter, Iv. Gailar, Helena Goja, Iv. Rac, Peter Ficelj.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

lekarne v Borovljah na Koroškem in Trziču na Kranjskem. Tudi tu ni imel sreče; propadel je s svojimi prošnjami pri slavnih c. kr. vladah na Koroškem in Kranjskem, in zmagali so njegovi nasprotniki ponajveč zaradi tega, ker so bili Nemci in kot taki od vseh merodajnih strani podpirani proti prošnjiku slovenske krvi. Naš rojak gospod Hočev ar je torej hodil trnjevo pot do tlje, da se mu je vendar enkrat posrečilo dobiti tako dovoljenje za narodno probujeno Vrhniko, kjer si je ustanovil lepo in moderno lekarno, ki bode delala čast njemu in nič manj tudi kraju samemu, kjer jo je nedavno otvoril. Med vrhniškimi Slovenci bode sedaj lahko zadovoljno živel; ne bode se mu bati nasprotstva in preganjanja. Ker je mož vse-skozi poštenjak in miroljubnega ter blagega značaja, si bode pridobil gotovo tudi tam kmalu obilo prijateljev, kakor jih ima še dandanes dovolj pri nas na Koroškem, kjer je še vedno v najboljšem spominu. Mi se iz vsega srca veselimo, da se mu je navzlic vsem zaprekam vendar posrečilo, postaviti se na lastne noge. Vrhnicanom čestitamo na pridobitvi prepotrebne lekarne in z njo vrlega moža Slovana; njemu samemu pa želimo obilo sreče in zadovoljnosti na njegovem novem mestu, izrekujoč mu pri tej priložnosti našo iskreno zahvalo za vse dobrote, koje je skazoval koroškim Slovincem vedno rad in ob raznih prilikah, nadejaje se, da nam ostane enako naklonjen tudi še v bodoče! —t.

Križem sveta.

(Politične zadeve.) Delegacije so svoje delo „srečno“ dognale, t. j. dovolile so vse, kar je skupna vlada zahtevala. Pri dvornem obedu se je cesar razgovarjal dolgo časa s češkim poslancem Pacak-om, ki je brez ovinkov povedal, zakaj so Čehi pričeli z obstrukcijo. — Dne 6. t. m. ima država v ni z bor zopet sejo. Listi poročajo, da Čehi obstrukcije ne bodo opustili. Kaj bo potem, je povsem nejasno. Mnogo se govori o novih državnozbornih volitvah. — Dunajski krščanski socialisti so si priborili pri občinskih volitvah presijajno zmago. V četrtem volilnem razredu so zmagali v 18 okrajih, socialni demokratje samo v 2. Vkup imajo krščanski socialisti sedaj v mestnem zboru 131 glasov, liberalci 21 in soc. demokratje 2. Schönerer-Wolfovi pristaši pa so iz mestne hiše popolnoma izginili.

(Vojska v južni Afriki.) Do 19. maja so zgubili Angleži po uradnih poročilih 26.614 mož. — Usoda Burov je sedaj jako žalostna in vojna ima zanje jako slab izid! Angležem se je roparska vojska posrečila! Prišli so že v Johannesburg, kjer so zlate rudnike našli nepoškodovane. To je za kramarske duše sevé najbolje. Buri se jim ne ustavljajo več. Krüger je pobegnil. Kakih 20.000 Burov je z njim pobegnulo v gore, odkoder bodo nadlegovali Angleže. Nemški cesar in laški kralj sta angleški kraljici — čestitala. Londonski listi so poročali, da so Angleži dospeli že v Pretorijo, a doslej se ta novica še ni potrdila.

(Nezgode.) Dne 27. maja so imeli pri Znojmu na Moravskem hudo točo. Po velikem okraju so uničeni vsi polski pridelki. — Hud naliv je dne 28. maja napravil v vasi Sonica pri Sarajevu mnogo škode. Odtrgal je 10 hiš, mnogo živine je pokončane, železnica pretrgana. — Dne 30. maja je pogorela polovica ruskega mesta Vladimir-Volinsk v okraju Volhinija. 800 židovskih družin je brez strehe. — Štiri otroci zgoreli so dne 1. t. m. v Zemplinskem okraju na Ogerskem. V bajti, kjer so prenočevali delavci, je nastal ogenj in zgoreli so otroci, stari 5 do 8 let. — V Trgovestu na Ogrskem se je podrla rumunska cerkev. Zasula je nad 20 oseb. Pet je bilo mrtvih, drugi hudo poškodovani. — Kuga se je zopet pojavila v Aleksandriji. Od 7. do 20. maja je na nji umrlo 6 oseb.

Gospodarske stvari.

Vrednost rojev. Daj mi od prvenca (prvega roja) med in od drugca — tretjinčeka — ali četrtrinčeka (2., 3., 4. roja) čebele, in prihodnjo pomlad ti bom delal čudeže. S prvimi roji pa, in naj bi tudi plavali v medu, se nikdar brez skrbi ne podam v prezimovanje. Tretjinec s 3 do 4 polnimi medenimi sati razveseljuje čebelarju srce, pomnožuje število panjev in polni medene deže. Čuj me in stori tako začetnik čebelarstva, te poezije vsega gospodarstva! „Nár. Gosp.“

Vedno nedelja. Naj je sredo ali petek, ali tudi svetek — kakor hitro pridem do svojega ulnjaka, je praznik, nedelja zame. Tu se mi zdi zrak čistejši, solnce mi sije jasneje, Bog mi je tu bližje — čebelic šumenje in vrvenje mi je najmilše zvonjenje k pobožnosti, bučanje orgel k veseli pesmi; tisoči, ki prihajajo in odletavajo od panjev se mi zdijo pobožne procesije, ki romajo k Gospodu naj-zvišenejemu tempeljnu, v katerem predstavljajo cvetličice altarne sveče, njih vonj pa posvečeno kadilo. In to mi je vedna nedelja! „Nár. Gosp.“

Tržne cene.

V Celovcu, dne 31. maja.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	10	70	13	37	— konjev
rž	9	25	11	56	— pitanih vol
ječmen . . .	—	—	—	—	12 vprežnih volov
oves	5	10	6	37	4 junce
turšica . . .	—	—	—	—	43 krav
pšeno	15	—	18	75	— telic
fižol	—	—	—	—	— pitanih svinj
krompir . . .	1	80	2	92	— pitanih svinj
deteljno seme	—	—	—	—	629 prascev
ajda	9	83	12	29	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 238 K do 380 K, krave po 80 K do 240 K.

Sladko seno je meterski cent po 5 K — v do 5 K 40 v, kisló seno po 2 K 80 v do 4 K 20 v, slama po 2 K 90 v do 3 K 60 v.

Promet je bil slab.

Velikovec, dne 30. maja. Prignali so: 127 volov, 78 krav, 5 telic, 8 telet, 246 ovac, 12 koz in 156 svinj. Cena pitanih volov 58 do 64 kron, vprežnih volov 54 do 58 kron za metriški cent žive vage. — Promet z govejo živino in svinjami je bil dober. Z ovcami je bil jako živahen promet in so bile skoraj vse prodane.

Šmihel nad Pliberkom, dne 21. maja. Prignali so: 2 kravi, 850 ovc, 1 kozla. Sejem je bil dobro obiskan. Promet z ovcami je bil velik in kupčija dobra. Kupci so bili iz Tirolskega in Štajerskega.

Kotlje, dne 25. maja. Prignali so: 18 vprežnih volov, 14 krav, 2 telici, 1 tele, 2 kozi. Cena vprežnih volov 50 do 54 kron meterski cent žive vage. Sejem je bil slabo obiskan. Kupčija je bila slaba. Kupci so bili domači in iz okolice. — Sejem bi bil lahko dobro obiskan, ako bi se zató skrbelo, da bi prebivalci od blizu in daleč za njega vedeli. Prihodnji sejem bode dne 12. julija, na dan sv. Marjete.

Grebinj, dne 28. maja. Prignali so: 200 pitanih volov, 150 vprežnih volov, 200 juncev, 133 krav, 18 telic, 4 teleta, 406 ovc, 14 svinj. Cena pitanih volov 30 do 33 gld., vprežnih volov 26 do 30 gld. meterski cent žive vage. Sejem je bil dobro obiskan. Promet je bil živahen in kupčija prav dobra. Kupci so bili iz Tirolskega, Moravskega in iz Celovca.

Svinec, dne 29. maja. Prignali so: 30 pitanih volov, 80 vprežnih volov, 20 juncev, 40 krav, 21 telic. Sejem je bil srednje obiskan. Kupci so bili iz okolice in iz Celovca.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Pliberk. Dne 16. jun. ob 10. uri, Kovačeva kmetija v Podlah, vl. št. 41, d. ob. Podle. Cena 2772 kron, najnižja ponudba 1853 kron.

Vabila.

Kmetijska shoda. Gosp. potovalni učitelj V. Šumi bode predaval dne 10. junija pri Pipu v Blačah ob Zili in dne 17. junija v Libeličah. Kmetovalci, pridite v obilnem številu!

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico priredi v nedeljo dne 24. rožnika (na Kres) 1900 ob 4. uri popoldne letni občni zbor v Ločah pri Grumetaru, in sicer ob lepem vremenu pod milim nebom, ob slabem vremenu pod streho. Vspored občnega zbora: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev zastopnikov k veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda. 5. Volitev odbornikov za l. 1901. 6. Volitev dveh pregledovalcev računov. 7. Pobiranje doneskov in vpisovanje novih udov. 8. Poučni govor. 9. Služajni govori. Temu sledi: Prosta zabava (petje, deklamacije, smešna licitacija v korist družbe). Na mnogoštevilno udeležitev občnega zbora vabi uljudno vse ude in vse rojake **odbor**.

O pomba. Vstop je dovoljen udom in po udih povabljenim gostom.

Loterijske številke od 2. junija 1900.

Linc	53	13	43	22	65
Trst	87	88	7	78	45

NAZNANILA.

Letovišče!

Za poletne mesece ima oddati dve lepi novi sobi (z opravo v eni sobi ali pa brez iste) za primerno ceno **Matej Prosekar**, posestnik v Kotmarivasi pri Celovcu.

Mizarskega pomočnika

sprejme takoj

Janez Srebotnik,

mizar v Libeličah pri Spodnjem Dravogradu na Koroškem.

Dva krojaška pomočnika

sprejme takoj **Josip Kaus**, krojaški mojster v Radnivasi, zadnja pošta Riegersdorf pri Beljaku na Koroškem.

Proda se zidana hiša,

katere prostori so deloma obokani; ima 24 oralov sveta, sadje in lepo zaraščen gozd. Več pove Jakob Lipič p. d. Sršenec v St. Lovrencu, pošta St. Peter pri Velikovecu na Koroškem.

Tiskarskega učenca,

ki bi imel veselje izučiti se za stavca, sina poštenih starišev, popolnoma zmožnega slovenskega in nemškega pismenega jezika, ki je z dobrim vspehom dovršil vsaj prvi razred latinske šole, realke ali dva razreda meščanske šole, sprejme pod običajnimi pogoji takoj ali ob sklepu šolskega leta

tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Lepa kmetija na prodaj

v št. Petru pri Velikovecu. 45 $\frac{1}{2}$ oralov zemljišča, lesnine in travnika, vse zasejano. Cena in vse drugo se izve pri posestniku Ocvirku, Gabrijel Hudelist, pri pošti na Rudi.

Gostilnica in kramarija

v prijaznem kraju blizu železniške postaje se takoj proda pod ugodnimi pogoji. K hiši spada tudi nekaj zemljišča. Kje, pové upravništvo „Mira“.

Tovarna za stolpne ure

Rih. Liebing-a

zapriseženega izvedenca in cenitelja c. k. trgovinskega sodišča na Dunaju in c. k. mestnega del. okrajnega sodišča Dunaj, XIII. okraj,

Dunaj, XIII./10.

Speisingerstrasse 66,

izdeluje izključno le stolpne ure za cerkve, mestne hiše, gradove, vojašnice, šole, tovarne itd. po najnovejši, najboljši sestavi in trdni izpeljavi, kakor vsaktere poprave stolpnih ur. — Cerkvam in občinam dovoljujem tudi plačevati v obrokih.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravi bobovi kavi, to je cikorija ali:

kava družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Dobiva se povsod!

Glavna zaloga pri trgovcu: **Iv. Jebačinu** v Ljubljani.

Kathreiner

je samo pravi v znanih

Kathreinerjevich zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za prevranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je najokusnejša, kakor tudi edino zdrava in zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava

bode z veseljem in z vedno raztočem učinkom v stotisoč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava prepove, najboljši nadomestek.